

A Kúria a felperesnek a dr. Domina László Béla ügyvéd által képviselt alperes ellen vállalkozói díj megfizetése iránt a Székesfehérvári Városi Bíróságon 18.P.20.844/2006. szám alatt indult, és a Fejér Megyei Bíróság 1.Pf.20.324/2011/11. számú ítéletével befejezett perében az alperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

Az ... szám alatti családi házas ingatlan az alperes székhelye, egyúttal ... az alperes ügyvezetőjének lakóhelye.

2003. évben az alperesi ügyvezető a ház bővítését határozta el, amelyet építési engedély nélkül, házilagos kivitelezésben valósított meg. Az építési munkák egy részét személyesen végezte, egyes részfeladatokra építőipari vállalkozókat vett igénybe, így a 2003. évben épült garázs tetején lévő teraszra - tetőfelújítás céljából - három pillér megépítésére szóbeli megállapodást kötött a felperessel. A három pillérbe beépített, befalazott falmennyeiség utáni munkadíjat a felperes kiszámlázta, ezt az alperes megfizette.

2004. évben a felek szóban újabb vállalkozási szerződést kötöttek, a felperes abban állapodott meg az alperes ügyvezetőjével, hogy a családi ház oldalirányú bővítésével kialakítandó műhely, valamint raktár építési munkáit kivitelezi.

A 2004. július 05. napjáig elvégzett kőműves munkákról a felperes 2004. július 05-én kiállította a ... sorszámu számlát, összesen 1.771.135 forint összegben. Az alperes azonban csak 1.300.000 forint vállalkozói díjat teljesített a felperes részére. A felperes megkezdte a raktárépület kivitelezését is, az alperes által elbontott épület helyén. A korábbi számla részbeni teljesítése miatt a felek közötti viszony megromlott, a felperes a raktárépületet nem fejezte be, és levonult az építési területről. Ezt követően a műhely és a raktár építésével kapcsolatban

kiállította a ... sorszámú összesen 745.022 forint összegű számláját. Az alperes a számlát nem fizette meg.

A felperes keresetében 1.216.157 forint vállalkozói díj és késedelmi kamatai megfizetésére kérte az alperes kötelezését. Az alperes ellenkérelme alapvetően szigetelési hibákra hivatkozással a kereset elutasítására irányult, és a felperessel szemben több jogcímen összesen 1.664.920 forint összeg erejéig beszámítási kifogást terjesztett elő.

Az elsőfokú bíróság az alperes beszámítási kifogását bizonyítottság hiányában megalapozatlannak találta, és ítéletében kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 1.075.081 forint - igazságügyi szakértői véleménnyel alátámasztott - vállalkozói díjat és késedelmi kamatait. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Határozata indokolása szerint az elsőfokú bíróság eljárási szabályt sértett, mivel a szakértői bizonyítási eljárást teljes körben nem folytatta le, az alperes szakértői véleményre tett észrevételeit a szakértő részére nem küldte meg, és arról a szakértőt nem nyilatkoztatta. Az alperes ... sorszámú beadványa részben a szakértői vélemény pontosítását szolgálta, míg az alperesi védekezés újabb jogcíme miatt lefolytatandó szakértői bizonyítás egyértelműen a szakértői vélemény kiegészítésének fogalma alá tartozott. Az elsőfokú bíróság az alperesi beadvány tartalmát egységesen a szakvélemény kiegészítésére tett indítványnak tekintette, és a költségek előlegezésére hívta fel az alperest. Az alperes ennek nem tett eleget, holott az alperes megfelelő tájékoztatása a ... sorszám alatt meghozott végzésben megtörtént. A mulasztás miatt a bizonyítási indítvány teljesítésére a Pp. 235. § (1) és 141. § (6) bekezdéseiben foglaltakra figyelemmel a másodfokú eljárásban sem kerülhetett sor. Az elsőfokú bíróság viszont, tévesen az alperes beadványának az észrevételnek minősülő részeiről a szakértőt nem nyilatkoztatta. A fenntartott indítvány alapján ezt a mulasztást a másodfokú bíróság pótolta, és a szakértőt nyilatkozattételre hívta fel. A szakértő a szakvéleményét változatlanul fenntartotta, ezért a kiegészített bizonyítás eltérő tényállás megállapítását nem eredményezte, így az elsőfokú bíróság levont jogi következtetéseivel egyetértett.

A fellebbezés kapcsán kifejtette, hogy az alperes a felperes hibás teljesítését, a hiba okát egybehangzó, kétséget kizáró tanúvallomásokkal nem tudta igazolni. A jogerős ítélet értelmében az alperes képviselője azzal, hogy a terasz szigetelését megbontotta, azt „saját kezűleg” több alkalommal javította anélkül, hogy az elbontás előtt a javításokat megelőzően a tényleges állapotot szakértővel rögzítette volna, ellehetetlenítette azt, hogy a perben a hiba okok megállapíthatóak legyenek. A felperes

hibás teljesítésének bizonyítása a szavatossági kifogásra hivatkozó alperes bizonyítási kötelezettsége lett volna. A bizonyítás eredménytelensége miatt az erre alapított kifogás is sikertelen maradt. A másodfokú bíróság rámutatott, hogy az alperes ... sorszámú beadványában előterjesztett kártérítési igény a szakértői vélemény kiegészítését indokolta volna, amelynek költségeit az alperes nem előlegezte, ezért e körben a bizonyítatlanság következményeit az alperesnek kell viselnie.

A jogerős ítélet ellen az alperes felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő, amelyben annak hatályon kívül helyezése mellett elsődlegesen az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását, másodlagosan a jogszabályoknak megfelelő új határozat meghozatalát kérte. Az elsődleges kérelem körében a Pp. 6. § (1) és (3) bekezdésének megsértésére hivatkozott. Előadta, hogy az eljárás során a törvényes képviselője éveken keresztül eredménytelenül kérte tolmács, fordító kirendelését. Az a körülmény, hogy mint olasz állampolgár magyarul nem tud, nem eredményezheti azt, hogy a számára hátrány keletkezzen. Ha megfelelő segítséget megkapta volna a tárgyalásokon, az a tanúmeghallgatások eredményére is alapvetően kihatással lett volna, mivel a személyes jelenléte ellenére sem értette a tanúk előadását. Ezért nem képezhettek volna az ítélet alapját az időközben lefolyt percselekmények, illetve tanúmeghallgatások.

Hivatkozott arra is, hogy a perben beszerzett tanúvallomások és a szakértői vélemény közötti ellentmondások nem kerültek feloldásra, mivel a 73. sorszámú beadványban foglaltakra a szakértő nem fejtette ki érdemben az álláspontját.

Véleménye szerint a felperes mint szakképzett vállalkozó köteles lett volna felhívni a figyelmét az utasítás célszerűtlen, szakszerűtlen voltára, illetve az esetleges helytelen műszaki tartalomra is. Ennek elmulasztása miatt köteles a bizonyított kárát megtéríteni.

Sérelmezte a beszámítási kifogással kapcsolatos bizonyítási indítványa mellőzését, és lényegében megismételte az elsőfokú ítélet ellen benyújtott fellebbezésében foglaltakat, amely szerint a bíróság a tényállást nem derítette fel, a szükséges bizonyítást nem folytatta le, jogszabálysértően nem nyilatkoztatta a szakértőt az észrevételeivel kapcsolatban, és mellőzte ... tanúvallomása szakértő elé tárását.

A másodlagos felülvizsgálati kérelmét azzal indokolta, hogy a szakértői vélemény önmagában is megállapított kijavítási költséget, összesen 414.063 forint összegben, mely alátámasztja a hibás kivitelezést. Kifogásolta ezért, hogy a bíróság ezt az összeget nem számította be a felperes tőkekövetelésébe.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására irányult. Előadta, hogy az alperest mindvégig

magyar jogi képviselő képviselte a perben, ezen kívül a bíróság biztosította az eljárás folyamán az olasz tolmácsot. Ennek ténye a jegyzőkönyvekben is rögzítésre került. Az alperes hivatkozásával ellentétben a bíróság által kirendelt igazságügyi szakértő megalapozott szakvéleményt terjesztett elő, az eljárás során bejelentett tanúk viszont valamennyien az alperes érdekeltiségi körébe tartoztak, szakmai kompetenciával nem rendelkeztek.

A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.

A Kúria a felülvizsgálati eljárás eredményeként megállapította, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okokból nem jogszabálysértő.

A Pp. 270. § (2) bekezdése értelmében a jogerős ítélet felülvizsgálatát jogszabálysértésre hivatkozással lehet kérni, az anyagi és eljárási jogszabályok megsértése egyaránt alapot adhat a felülvizsgálati kérelem előterjesztésére. Az alperes a fellebbezésében ugyan nem hivatkozott a Pp. 6. § (1) és (3) bekezdésében foglalt szabályok megsértésére, a tolmács kirendelésére tett indítványa mellőzésére. Ez nem zárja ki a felülvizsgálati eljárásban annak vizsgálatát, hogy a bíróság eljárása megfelelt-e a hivatkozott alapelvi szabályoknak, mert a Pp. 6. § (3) bekezdése értelmében a bíróság köteles tolmács alkalmazásával biztosítani a felek és a perben szereplő egyéb személyek számára a nyelvhasználat jogát, mivel a magyar nyelv nem tudása miatt senkit hátrány nem érhet.

Az alperes előadása, azonban nem felel meg az iratok tartalmának. Az iratokból kitűnően - az alperes hivatkozásával ellentétben - az elsőfokú bíróság alkalmazott tolmácsot, nem sértette meg a Pp. 6. § (1) és (3) bekezdésében írt alapelvi szabályokat és az eljárása megfelelt a Pp. 184. § (1) bekezdésében foglaltaknak.

Az adott esetben ugyanakkor lényeges körülmény, hogy az alperes magyarországi székhellyel rendelkező gazdasági társaság, és a társaságot ügyvéd képviselte a perben, így a cég vonatkozásában tolmács alkalmazására nem volt szükség.

A Pp. 184. § (1) bekezdése előírja; ha a perben meghallgatandó személy magyarul nem beszél, és az általa használt nyelvben az eljáró bíróságnak nincs kellő jártassága, a meghallgatásnál tolmácsot kell alkalmazni. Az iratok szerint e szabálynak megfelelően történt meg az alperes olasz anyanyelvű szervezeti képviselőjének a személyes meghallgatása (... számú jegyzőkönyv). Az elsőfokú eljárás során felvett jegyzőkönyvek tanúsítják tolmács biztosítását azokon a tárgyalásokon, amelyeken erre szükség volt, és az elsőfokú bíróság által elrendelt helyszíni szemlén.

Nem állapítható meg a jogszabálysértés a szakértői bizonyítás

lefolytatásával összefüggésben sem.

Az alperes a fellebbezésében sem cáfolta, hogy a beszámítási, illetve szavatossági kifogása kapcsán a szakértői vélemény kiegészítésére a saját magatartása miatt nem került sor. Ezért jogszabálysértés nélkül állapította meg a másodfokú bíróság a Pp. 235. § (1) és a 141. § (6) bekezdésére utalással, hogy az elsőfokú bíróság indokoltan mellőzte az alperesnek a szakvélemény kiegészítésére tett indítványát, és emiatt az indítvány a fellebbezési eljárásban sem volt teljesíthető.

A felülvizsgálati kérelmében az alperes helytállóan hivatkozott ugyan arra, hogy az elsőfokú bíróság jogszabálysértő módon nem nyilatkoztatta a szakértőt a szakvéleményre tett észrevételeivel kapcsolatban, azonban a felülvizsgálat tárgya a jogerős ítélet, és a másodfokú bíróság a fellebbezési eljárás során biztosítva az alperes észrevételezési jogát (Pp. 182. § (2) bekezdés) nyilatkozattételre hívta fel a szakértőt. A szakértő pedig a 2011. július 05-én kelt „Szakértői nyilatkozatában” - a szakvéleményét fenntartva - választ adott az alperes ... sorszám alatti, szakvéleményre tett észrevételeire.

Az alperes a jogszabálysértést tartalmilag arra hivatkozással is megjelölte, hogy a bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékokat nem a Pp. 206. § (1) bekezdése szerint mérlegelte, és így téves következtetés alapján hozta meg ítéletét.

A bírói gyakorlat szerint a bizonyítás eredményének mérlegelésére vonatkozó jogszabály megsértése akkor következhet be, ha a bíróság a tényállást a lefolytatott bizonyítás anyagától eltérően (iratellenesen) állapítja meg, illetőleg, ha a bizonyítékok egybevetése és értékelése során okszerűtlen, logikai ellentmondást tartalmazó következtetésre jutott.

A bíróság a lefolytatott bizonyítás eredményének mérlegelése során az említett hibáktól mentesen állapította meg a tényállást, és jogszabálysértés nélkül fogadta el a beszerzett igazságügyi szakértői véleményt ítélezése alapjául. Helytállóan állapította meg, hogy a beszámítási kifogás formájában előterjesztett szavatossági kifogásra hivatkozó alperest terhelte a hibás teljesítés bizonyítása. Ennek az alperes nem tudott eleget tenni, mivel a felperes által végzett munkák szakszerűségének vizsgálatát nem tették lehetővé az alperes képviselője által végzett kijavítások, illetve a későbbi hozzáépítések. A szakértő a szakvéleménye „Összefoglalás” című V. fejezetében nyilatkozott arról, hogy a felperes munkavégzésének minőségét az eltakarások miatt pontosan megítélni nem tudja. Megállapította, hogy időközben újabb munkák kapcsolódtak a felperes által készített munkákhoz. Ennek következtében nem állapítható meg, hogy pontosan milyen

eltakart szerkezeti kialakítások és hatások következtében és mikor történtek a beázások.

A rendelkezésre álló bizonyítékok helytálló és okszerű mérlegelése eredményeként jogszabálysértés nélkül jutott a bíróság arra a következtetésre, hogy a felperes hibás teljesítését az alperes nem bizonyította. A felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok eltérő értékelésének (az ún. felülmérlegelésnek) pedig nincs helye (BH 1999.44.).

A beszámítási kifogás alaptalanságára figyelemmel - hibás teljesítés megállapításának hiányában - a bíróságnak nem kellett határoznia a felülvizsgálati kérelemben megjelölt kijavítási költségek beszámításáról.

A kifejtettekre figyelemmel a Kúria megállapította, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelem által vitatott körben nem sért jogszabályt, ezért azt a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felperesnek a felülvizsgálati eljárásban igazolható költsége nem merült fel, ezért arról rendelkezni nem kellett.

Budapest, 2013. január 31.

Dr. Bartal Géza s.k. a tanács elnöke, Dr. Rédei Anna s.k. előadó bíró, Dr. Farkas Attila s.k. bíró